

УДК 006.91:658.4:640.43

СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ МЕТРОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКЛАДІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ

Студ. А.А. Мілевський, гр. БМС-14
Науковий керівник проф. Н.А. Зубрецька
Київський національний університет технологій та дизайну

Суттєві зміни у сфері послуг громадського харчування (впровадження європейських стандартів і технологій, розвиток сучасних форм обслуговування, зростання вимог до рівня сервісу обслуговування споживачів у ресторанах, барах, кафе) та вимоги сучасного законодавства України про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів передбачають впровадження системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) на потужностях, що провадять діяльність з харчовими продуктами, або вводять їх в обіг [1 – 3]. Відповідно до чинних нормативно-правових актів заклади громадського харчування (ЗГХ) зобов'язані здійснювати постійний контроль за небезпечними факторами в межах запровадженої НАССР, розробляти, вводити в дію та застосовувати постійно діючі процедури, які засновані на принципах аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках під час виробництва та обігу харчових продуктів. Це суттєво підвищує роль метрологічних служб ЗГХ та ставить перед ними нові вимоги.

Мета дослідження – удосконалення метрологічного забезпечення процесів у закладах громадського харчування відповідно до сучасних вимог національного законодавства.

Об'єкт та предмет дослідження – вимоги нормативно-правових документів до засобів та методів метрологічного забезпечення закладів громадського харчування.

Методи дослідження. Для аналізу системи метрологічного забезпечення закладів громадського харчування застосовано принципи системного аналізу, методи сучасної метрології, квалітології, принципи системного управління безпечністю харчових продуктів (НАССР).

Наукова новизна. Визначено специфіку структури системи метрологічного забезпечення закладів громадського харчування та визначено вимоги нормативно-правових документів до засобів та методів метрологічного контролю небезпечних факторів у критичних точках основних процесів галузі.

Результати дослідження.

Метрологічне забезпечення (МЗ) – встановлення і застосування наукових і організаційних основ, технічних засобів, правил і норм, необхідних для досягнення єдності і необхідної точності вимірювання. Науковою основою МЗ є метрологія як наука про вимірювання, організаційною – метрологічна служба України, технічні засоби включають різні системи, в тому числі еталони, системи передачі розмірів одиниць від еталону робочим засобам вимірювання, стандартні зразки, стандартні довідкові дані і ін. Правила і норми з МЗ єдності вимірювань встановлені в Законі України «Про метрологію і метрологічну діяльність» і в нормативних документах Державної системи забезпечення єдності вимірювань [4]. З ухваленням цього закону почався новий етап розвитку метрології, який характеризується переходом від адміністративного принципу управління метрологічною діяльністю до законодавчого, перехід України до ринкової економіки визначив нові умови для діяльності ЗГХ в області МЗ.

Всі типи ЗГХ згідно [5] мають наступну специфіку процесів та системи їх МЗ: ЗГХ повинні бути обладнані системами водопостачання (господарсько-питного, протипожежного і гарячого), каналізації, вентиляції, опалення, електроосвітлення, телефонної мережі, системою автоматичної пожежної сигналізації, системою автоматичного пожежогасіння, системою оповіщення про пожежу та керування евакуацією людей, системами протидимного захисту, охоронної сигналізації, сміттєвидаляння та пило прибирання [6]. Відповідно до завдання на проектування будинки або групи приміщень ЗГХ можуть бути додатково обладнані: пристроями кондиціонування, системами мовлення і телебачення, у тому числі місцевими, внутрішнім телефонним зв'язком, установками звукофікації та посилення мови, системами автоматизації та диспетчеризації інженерного обладнання, а також системами газопостачання.

ЗГХ повинні бути обладнані системами господарсько-питного і протипожежного водопостачання, каналізації, які необхідно проектувати відповідно до вимог норм проектування внутрішніх систем водопостачання. Розрахунок витрат холодної та гарячої води слід проводити згідно з вимогами СНиП 2.04.01 [7].

На основі аналізу результатів проведених досліджень встановлено, що вимоги до метрологічного забезпечення ЗГХ повинні забезпечуватися державною підтримкою вітчизняного високотехнологічного і наукомісткого секторів економіки, що працюють на розв'язання проблеми продовольчої безпеки. Формою підтримки може бути державна програма створення нової техніки для впровадження прогресивних ресурсозберігаючих і екологічно безпечних технологій. Одночасно необхідно створити програми метрологічного забезпечення харчової промисловості, в першу чергу, створення приладів для контролю показників безпеки і якості сировини і продуктів харчування.

Ключові слова: система метрологічного забезпечення, процеси громадського харчування, принципи НАССР, критичні точки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України "Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини" № 2264-VIII від 21.12.2017 р.
2. Закон України Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів № 2264-VIII від 21.12.2017} <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80>
3. Наказ Мінагрополітики України № 590 від 01.10.2012 р. «Про затвердження Вимог щодо розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи управління безпечністю харчових продуктів (НАССР)». <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1704-12/page>.
4. Закон України "Про метрологію та метрологічну діяльність" № 2119-VIII від 22.06.2017. – Чинний від 2010-09-01. К.: Мінрегіонбуд України. – 85 с.
5. ДСТУ 4281: 2006 Заклади ресторанного господарства. Класифікація.
6. Богушева В. Организация обслуживания посетителей ресторанов и баров. – Ростов н/Д: Феникс, 2004. – 416 с.
7. ДБН В.2.2-25:2009. Будинки і споруди Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства).